

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU NIERUCHOMEGO NIEWPISANEGO DO REJESTRU ZABYTKÓW

1. Nazwa

HISTORYCZNY UKŁAD RURALISTYCZNY WSI RASZKÓW

2. Czas powstania

XIV w.

9. Materiały graficzne

3. Miejscowość

RASZKÓW

4. Adres (ulica, nr posesji)

5. Przynależność administracyjna

województwo: **DOLNOŚLĄSKIE**

powiat: **KŁODZKI**

gmina: **RADKÓW**

6. Współrzędne geograficzne

50°28'42"N16°29'49"E

7. Użytkowanie obecne

MIESZKALNE

ROLNICZE

8. Stan zachowania

3

10. Istniejące zagrożenia, najpilniejsze postulaty konserwatorskie

NAZWY: Seiffersdorf (1316 r.), Seyfersdorf (1477), Seifersdorf (przed 1945 r.), Raszków (po 1945 r.)

HISTORIA: Raszków wzmiankowany jest po raz pierwszy w 1316 r. W 1357 r. wzmiankuje się kościół. W II poł. XIV w. w miejscowości znajdowały się dobra, należące do wolnego sołectwa. W czasach nowożytnych mieszkańcy Raszkowa zajmowali się głównie rolnictwem. W 1789 r. w miejscowości działała szkoła katolicka. W 1845 r. we wsi zamieszkiwało 486 osób. Znajdowało się tu 98 domów. Do poł. XIX w. Raszków podzielony był na dwie części. W XVIII w. Raszków był wsią o układzie łańcuchowym, który to układ przetrwał aż do XIX w. Pod koniec XIX w. wieś rozwinęła się o nową część. W tym też czasie zanikać zaczęło siedlisko wsi. Do dziś jednak wyraźnie widoczny jest pierwotny, łańcuchowy układ wsi. W jej krajobrazie architektonicznym wyróżnia się zespół kościelny, zespół dworski z dworem powstałym zapewne w XVIII w. oraz zabudowa mieszkalno-gospodarcza.

Istniejące zagrożenia, postulaty konserwatorskie, źródła i literatura – załącznik do karty ewidencyjnej nr 1.

11. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

12. Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data i podpis)

sierpień 2022 r.

Kamil Pawłowski

1. Miejscowość	RASZKÓW	5. Nazwa zabytku (jak w karcie), adres	6. Zawartość załącznika
2. Gmina	RADKÓW	HISTORYCZNY UKŁAD RURALISTYCZNY WSI RASZKÓW	ISTNIEJĄCE ZAGROŻENIA POSTULATY KONSERWATORSKIE ŹRÓDŁA I LITERATURA
3. Powiat	KŁODZKI		
4. Województwo	DOLNOŚLĄSKIE		

ISTNIEJĄCE ZAGROŻENIA:

- przekształcenia istniejącego układu ruralistycznego wynikające z intensywnego rozwoju infrastruktury turystycznej, zabudowy usługowej i mieszkaniowej;
- modernizacja istniejącej, historycznej zabudowy z wykorzystaniem materiałów i rozwiązań ahistorycznych;

POSTULATY KONSERWATORSKIE:

- zachowanie charakterystycznych cech układu ruralistycznego, objętego ochroną konserwatorską;
- w przypadku nowych inwestycji zachowanie typowych cech zabudowy ziemi kłodzkiej, tj. bryły, formy, materiałów wykończeniowych (drewno, kamień, konstrukcja szkieletowa);
- modernizacja istniejącej zabudowy mieszkalno-gospodarczej z poszanowaniem substancji zabytkowej, bryły i formy;
- zachowanie historycznej zieleni wiejskiej oraz elementów małej architektury sakralnej;
- zachowanie bryły kościoła św. Piotra i Pawła jako dominaty w krajobrazie wsi;
- ochrona bryły i najbliższego otoczenia dworu;
- eliminacja elementów ahistorycznych, powstałych po 1945 r. niewpisujących się w historyczny układ ruralistyczny.

ŹRÓDŁA I LITERATURA**Archiwum Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków we Wrocławiu, Delegatura w Wałbrzychu**

Rybka-Ceglecka, *Studium środowiska kulturowego gminy Radków, powiat kłodzki, woj. dolnośląskie*, Tom II, Wrocław 1999.

Kögler J., *Die Chroniken der Grafschaft Glatz*, Bd. 1, *Die Stadt- und Pfarrechroniken von Lewin, Mittelwalde, Wünschelburg, Neurode, Wilhelmsthal*, 1892.

Knie J., *Alphabetisch-statistisch-topographische Uebersicht der Dörfer, Flecken, Städte und andern Orte der Königl. Preuß. Provinz Schlesien*, Breslau 1830.

Knie J., *Alphabetisch-statistisch-topographische Uebersicht der Dörfer, Flecken, Städte und andern Orte der Königl. Preuß. Provinz Schlesien*, 1845.

Słownik geografii turystycznej Sudetów, T. 13, *Góry Stołowe*, Warszawa 1996.

Zimmermann F.A., *Beyträge zur Beschreibung von Schlesien*, Bd. 9, Brieg 1789.

Kartografia

F.C. Werde, *Kriegskarte ...*, z pot. XVIII.

Mapa Hrabstwa Kłodzkiego z lat 1747–1752.

Messtischblatt, 1: 25 000, 5564 Bad Reinerz, 1940.

Opracowanie załącznika:
(data i podpis):

sierpień 2022 r.

Kamil Pawłowski

